

Становище

от доц. д-р **Ирина Николова Иванова**,

Шуменски университет "Епископ Константин Преславски",

Област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по английски език), по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Английски език за специални цели), обявен в ДВ., бр. 79 от 26.09.2025 г., с кандидат **д-р Боряна Стоянова Костова-Стамболийска** от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Департамент за чуждоезиково обучение и следдипломна квалификация

1. Данни за процедурата по конкурса

Процедурата по конкурса към настоящия момент (обявяване на конкурса, подаване на документи за участие, избор на научно жури, първо заседание, избор на рецензенти и определяне на заключително заседание) е осъществена според изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВСУ „Черноризец Храбър“. По мое мнение, при процедурата няма допуснати нарушения. Кандидатката отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент" по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, и е представила всички необходими документи според изискванията на закона и вътрешнонормативните правила на ВСУ за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

2. Данни за кандидата

Единственият кандидат, представил материали по конкурса, е **ст. преп. д-р Боряна Стоянова Костова-Стамболийска**, Директор на Департамента за чуждоезиково обучение и следдипломна квалификация във ВСУ „Черноризец Храбър“. Д-р Костова-Стамболийска е завършила Софийския университет „Св. Климент Охридски“, специалност Английска филология, с придобита магистърска степен като филолог и учител по английски език и литература. През периода 2006-2016 г. д-р Костова е завършила поредица от специализации в областта на езика, културата, обществото и преподаването в Русия, Исландия и САЩ. През 2023 г. кандидатката е придобила ОНС „доктор“ по професионално направление 2.1. Филология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки, ДП „Германски езици“ (Съвременен английски език), в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, с дисертация на тема „Вербални стратегии за легитимация в американския политически дискурс (на основата на предизборни президентски речи)“.

Преди постъпването си на работа във ВСУ Боряна Костова е работила като хоноруван преподавател по английски език в Икономически университет Варна, а от 1997 г., след издържан конкурс, постъпва във ВСУ като преподавател по английски език. От 2009 г. е научен секретар в Департамента за чуждоезиково обучение и следдипломна квалификация във ВСУ, а от 2023 г. – негов директор.

Д-р Костова-Стамболийска има богат професионален опит в областта на преподаването на езика за специални цели. Тя води 2 лекционни курса, а в периода 1996-2025 г. е разработила и водила общо 12 курса по задължителни и избираеми дисциплини в бакалавърски и магистърски програми, допълнителни обучения и тематични курсове за чуждестранни студенти, и квалификация на педагогически специалисти. Прави впечатление широката експертиза на кандидатката в преподаването на английски език за специални цели

в областта на социалните и политическите науки, академичната комуникация, правото, международните отношения, бизнеса, логистиката и др.

Научните изяви на д-р Костова-Стамболийска са свързани с активно участие в международни научни форуми в страната и в чужбина - 6 в България и 4 в чужбина. Била е гост-лектор в 6 чуждестранни университети, в които е изнесла лекции по теми в областта на езика за специални цели в контекста на правото, политиката, международните отношения, вербалните стратегии за легитимация и др. Участвала е 4 научно-изследователски проекта.

3. Изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност «доцент»

Боряна Костова-Стамболийска участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ с 1 самостоятелна монография, 1 публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за ОНС „доктор“; 3 статии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 10 статии и 2 студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни томове; 4 цитирания в научни издания в световноизвестни бази данни и 1 – в монография с научно рецензиране. С представената научна продукция минималните национални изисквания са удовлетворени и надхвърлени.

4. Научни приноси

Научните приноси в научната продукция на кандидатката се реализират последователно и системно във всички представени публикации, като бележат етапите и фокусите в изследователското ѝ развитие.

Дискурсният подход като теоретична рамка и инструментариум за преподаване и създаване на учебно съдържание по чужд език за специални цели е водещата тема, която е представена в своята пълнота и многоаспектност в основната монография по конкурса – „Дискурсният подход в обучението по

чужд език за специални цели“. Монографията, с обем 187 стр., разглежда същността на дискурсия подход и аргументира неговата приложимост при обучението по чужд език за специални цели, разглеждано като интердисциплинарна област, свързваща лингвистиката, методиката и социалните науки. Дискурсият подход убедително е представен като възможност за интегриране на форма, функция и употреба на езика в контекста на интеркултурната комуникация. Аргументацията е разгърната в 4 глави, в които се проследяват теоретичните основи, контекстуалните параметри, възможните методически приложения и практическата реализация на дискурсия подход. Теоретичната обосновка на подхода при обучението е поставена в рамките на българския образователен контекст чрез направеното библиометрично изследване на развитието на обучението по чужд език за специални цели в България през последните 50 години. Авторката обосновава обвързването на преподаването на езика за специални цели с жанровия подход и анализа на дискурса. Спецификата на професионалния и академичния дискурс е разгледана във връзка с изграждането у обучаемите на ценностни нагласи и компетентности за интеркултурна комуникация и толерантност, аргументативни умения и критично мислене. Авторският модел на дискурсно ориентирано обучение представя фазите на работа с автентични материали и учебни задачи в различни академични и професионални области. При обосновката на своите виждания авторката демонстрира задълбочено познаване на най-новите теории в изследвания на проблематиката както в чужбина, така и у нас. Концептуализирането на сложната взаимозависимост между теория и практика при прилагането на дискурсия подход в съвременното обучение се характеризират с дълбочина и изследователски интегритет при откриването на съществуващите празноти в научните изследвания по темата. Изводите и препоръките произтичат от

ангажираността на авторката с темата и преките ѝ наблюдения и опит в различни контексти на преподаване на език за специални цели. Практическата насоченост на модела е особено полезна при разработването на университетски курсове за специализирана чуждоезиково подготовка.

Приносните моменти в останалите подадени за конкурса публикации също са свързани с различни аспекти на дискурса в контекста на езика за специални цели. Те могат да бъдат проследени както в книгата по дисертационния труд на кандидатката, така и представените статии. В книгата вербалните стратегии за легитимация в американското общество са разгледани през призмата на дискурсия анализ – тема, която намира своето продължение в хабилитационния труд на кандидатката. Студията „Investigating the interplay of language, text, and social practice: From textlinguistics to Critical Discourse Analysis“ разглежда теоритични аспекти на връзката между текстолингвистиката и критичния анализ на дискурса. В съвместното изследване на правните ценности като културно-значими ориентири в обучението по чужд език на студенти-юристи, се представя модел на преподаване, който надхвърля чисто лингвистичните умения и насърчава интеркултурна осъзнатост, критическо мислене и гражданска отговорност на обучаемите – отново аспекти, засегнати в монографията. В статията „Translating linguistic theories into practical solutions for ESP materials design: from discourse analysis to teaching political discourse“ се обосновава връзката между различните лингвистични парадигми и методите на преподаване за развиване на дискурсна компетентност като част от комуникативната компетентност. В част от публикациите се засягат педагогическите параметри на използването на английския език като *academic lingua franca* в условията на глобализация и предизвикателствата пред българските преподаватели и изследователи при неговото използване. Академичната комуникация се концептуализира в контекста на мобилността и Европейското

гражданство, толерантността и европейската идентичност – теми, чиято актуалност е безспорна.

Д-р Костова-Стамболийска е разпознаваем изследовател със собствен принос, за което свидетелстват цитиранията на нейните изследвания, повечето от които са в публикации реферирани в световноизвестни бази данни у нас и в чужбина.

Научните трудове на кандидатката на английски и на български език свидетелстват за отлично владение на съответния академичния дискурс и прецизно използване на научната терминология.

Заключение

С оглед на отчетените достойнства на кандидатурата на д-р Боряна Костова-Стамболийска, научните приноси в нейните трудове, и активната ѝ преподавателска дейност, категорично смятам, че следва да ѝ бъде присъдена академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (английски език за специални цели).

Дата: 30.01.2026 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Ирина Иванова/